

Furulyaszó

2011 január 14. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

A dunaföldvári csonka torony (nevezték öreg toronynak és török toronynak is) a Duna jobb partján, kiemelkedő magaslaton, a Várhegy délkeleti pontján áll. A fontos dunai átkelelőhely a Buda–Eszék hadi és kereskedelmi út védelmére épült, tehát kifejezetten katonai célra. Annak idején az őrség lakott benne.

A torony építettségje nem ismert. Valószínűleg a simontornyai építkezéseket követően, az 1510-es években emelték ezt a cseréppel fedett, sátozott reneszánsz lakótornyot. Azt is tudjuk, hogy 1830 körül uradalmi börtönné alakították: a torony boltozott földszintjén ezek a börtöncellák ma is láthatók. Itt a vakolatréteg feltárása után több olyan rajz, festmény került elő, amelyet a rabok készítettek. Az egyik cella falán a vakolatba bekarcolt bégyogós betyárok hívják fel a figyelmet a helyiség egykori rendeltetésére. Egy másikban festett ágyuk és katonák, akasztófán lógó – közben furulyázó – betyár, aki körül ördögök játszadoznak...

Dunaföldvár látképe, 1864.

Bevallom, ezen az ábrázoláson már egy éve töprengök, és még évekig tehetném ezt, most mégis azt határoztam, hogy elmondom, merrefelé próbáltam ehhez a képhez magyarázatot keresni. Először az itt hallott legendát, amely szerint a rabok a vérükkel festették, el kellett felejtennem, de hasonló ábrázolást sehol nem találtam. Csak egy távoli, az idős Brueghel egy különös, az élete alkonyán festett képén homálylott fel valami. Ennek oka, hogy az ikonográfia-szakértők ennek a képnek a lényegét nem tudták máig sem megfejteni. Az 1568-as Szarka az akasztófán című festményről van szó. Itt fényben ragyogó csodálatos tájat látunk, az előtérben pedig egy akasztófát, amelyen szarka ül. De talán sokkal érdekesebb az a két-két férfiből és nőből álló csoport, akik táncolva a bitófa felé haladnak. Innen a kép másik címe, amely egy flamand közmondást idéz: Még az akasztófa alatt is táncol. A kortárs Abraham Ortelius úgy fogalmazott némi túlzással, hogy Brueghel műveiben „mindig több a gondolat, mint a festészet”.

Érvényes ez erre a különös freskóra is, amely – elsősorban Brueghel hatására – engem is a közmondások felé irányított, de ide illőt nem találtam. Amit följegyeztem, iróniában igen, de képben nem stimmel: Kinek akasztófán a

helye, nem hal a Dunába. A Duna valóban ott folyik, az akasztófa is látszik, de itt ördögök mókáznak, s talán táncolnak is furulyaszóra. Könnyebb lenne a dolgunk, ha hallani lehetne a furulyaszót.

Móser Zoltán, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD
A trianoni gyaláztatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló
